

JOKE VAN MIERLO-VAN KUIPERS

RAFA DANST

Een kerstverhaal uit Libanon

Ze waren in de staat Libanon verontrust over de toestand. Er was burgeroorlog. Mensen van verschillende geloofs-overtuiging, die vroeger goed met elkaar konden opschieten, bekwamen nu elkaar.

Moslams en Christenen, die vroeger met elkaar werkten, studeerden en speelden, waren nu elkanders vijanden! Dorpen waren met zandzakken afgesloten, scholen waren gesloten, grotere kinderen droegen zelfs echte geweren, half-volwassen jongens schoten raak of meestal *niet* raak. Ze kregen geld uitbetaald en dat was weer welkom in de gezinnen, waar de vader niet meer naar het werk ging, omdat de stad Beirut onveilig was.

De stad Beirut, een vrolijke, half Oosterse zonnige toeristenstad, waar je vroeger winkelde in de *soeks*,* was nu verlaten, verwoest.

Moslams erkennen in hun heilig boek, de Koran, het recht van oorlog, wraak en wederwraak.

Jezus heeft het de Christenen anders geleerd.

Ook hadden de Christenen en Moslams in eigen groepering ruzie en strijd.

In het bergland merkte je pas heel langzamerhand, dat het ook daar onveilig en onrustig was. Er groeide genoeg aan groente en fruit om de mensen van voedsel te voorzien. Maar olie, medicijnen, zelfs ook brood werden schaars.

In een bergdorp niet al te ver van de Syrische grens stond een ziekenhuis met een kinder- en een bejaardenvleugel.

* Marktplaatsen.

Wij zouden het hier een *primitief ziekenhuis noemen*. Vroeger was het van de zending geweest, nu van de Arabische inheemse kerk.

De twee doktoren waren mannen van de vrede. Eén had een gezin, dat toen personeel schaars was en er gewonden kwamen, in al z'n gelederen meewerkte.

Want toen andere ziekenhuizen niet meer veilig waren of onbereikbaar, en de buitenlandse staf geëvacueerd was, werkte dat ziekenhuis wèl. Er werden kindertjes geboren. De jongste dochter van de dokter hield toezicht op de baby's, de jonge zoon, die diep in z'n hart ook wel mee had willen vechten, deed eerste hulp en werd koerier.

De directeur-geneesheer van dat ziekenhuis was een Christen, de verplegers waren Palestijnen, meest Moslims. Ze verkozen te blijven. Dr. Dahab, de oudere arts, die jaren lang in 't ziekenhuis had gewerkt, was het met de directeur eens. Zij zouden, óók als het ziekenhuis in de handen van de tegenpartij viel, het vredeslicht willen laten branden. *Iedereen* moest geholpen worden, zowel Moslim als Christen. Vooral de Moslims waren zeer verbaasd over de goede behandeling in dit ziekenhuis en spraken er hun verwondering over uit en wilden zelfs op hun ziekbed luisteren naar de woorden van Jezus.

De meeste zieke kinderen kwamen van heel ver en kregen *adorue'vmsatnrigndedn* weinig of geen bezoek. Tenslotte haalden familieleden hen weg. Ze waagden de gevaarlijke tocht door de bergen. Want de familie moet in zulke tijden bij elkaar zijn.

De kinderen wilden zo tegen december liever niet mee. Want dan wordt in het ziekenhuis het Kerstfeest gevierd. Kinderen *blijven om hun gezondheid vaak twee jaar in dat ziekenhuis* en wisten uit ervaring of door anderen, *hoe mooi dat feest was!*

Een kerstboom, cadeautjes, die je zelf mocht kiezen, een maaltijd aan een tafel met kaarsen en . . . niet te vergeten het Kerstspel.

Maar in het rampjaar 1975 waren er in december nog maar vijf kinderen. Rafa was één van hen. Ze was eigenlijk zo ziek dat ze al jaren voor haar leven vreesden, en ze was al bij ons vanaf haar babyjaren.

Als ze een enkele keer terugging naar haar zieke moeder, kwam ze weer opnieuw ziek terug. Toch hing ze aan haar familie met grote liefde; ze was de jongste, tien jaar nu. De andere kinderen waren een jaar of vier, vijf. Hoe moest het dit jaar met het Kerstspel?

We overlegden met Rafa. De anderen zouden de rollen niet kunnen leren, maar als we ons eens bewogen op de muziek van Bach en zó het Kerstevangelie uitbeeldend dansten? Rafa was enthousiast! Dansen is een kunst, die de Libanese kinderen verstaan. Rafa, op de afdeling één van de meest zieke kinderen, mocht van Dr. Dahab af en toe op het rithme van de *derbekki* dansen. Hoe gracieus bewoog dat tengere figuurtje zich!

Rafa, door ervaring geschoold, hielp mee uitdenken, schakelde ook Adnan in, een epileptische jonge evangelist en de spelleidster, een dominee uit Holland. Ze leerde de kleine donkere Aisa uit Kattar, die Maria zou zijn, de danspassen, terwijl ze de vloer veegde en water aandroeg en de kleertjes voor het kindje gereed maakte en aan Jozef (die een hoofd kleiner was), toonde.

Wij, de leiding, zouden met de jongste, Samir, de herders zijn en de baby moest in het stro van de kribbe liggen!

Kleding geeft in het Oosten geen zorgen, die hebben we, mooier en èchter dan ooit in een Kerstspel te zien is.

We waren bezorgd voor Rafa! We keken ademloos toe, als ze in een wit tule sluier de rol van de Engel Gabriël danste

op de tonen van een fluitconcert van Bach. Maar ze mocht zich niet te veel inspannen. Rafa danste! Ze danste de aankondiging aan Maria en later aan ons, herders! Zij, het Moslimmeisje sprak met duidelijke stem de vredesboodschap, terwijl de schoten door de bergwanden weerkaatst werden: „*Elmesjdoe fi el Ali salim bil ardi oe binasj massarra!*”*

Zij dirigeerde ons, was er helemaal in, als we, met mate, in gedeelten repeteerden.

We probeerden de wensen van de kinderen zo goed mogelijk te vervullen, als we pakjes maakten van kleine speelgoeddingen. Er was in de dorpen haast niets van die aard te koop en naar de stad konden we niet meer gaan.

Rafa's wens was een paraplu! We gaven er haar een van ons. Ze had grote witte handschoenen aan en stapte in het rond met de paraplu, vóór het feest aanving.

Rondom Kerst woedde de strijd om het hevigst. Het was geen moment stil; de schoten losten elkaar af. De directeur kon niet aanwezig zijn, toen het feest begon. Hij had het te druk met de gewonden.

Er brandden maar een paar kaarsen op de tafels. En er was een soort patat en wat vruchten als kerstmaal voor de kinderen. Maar het wordt altijd Kerstfeest! En Jezus komt, zelfs als het volk niet luistert naar Zijn bevel tot vrede!

In dat kinderpaviljoen *was* vrede. De oude Dr. Dahab in zijn hoekje heeft die vrede ervaren. Hij keek naar Rafa en het was hem en ook ons, alsof we in de hemel waren, toen Rafa danste.

De kleine Maria sleepte haar Jozef van deur tot deur en wiegde haar kindje. En het herdertje luisterde naar de vredesboodschap met opgeheven hoofdje.

Toen moesten wij, grote mensen rondgaan als herders om

* Ere zij God in de hoge en vrede op aarde in de mensen een welbehagen.

die vredesboodschap aan te zeggen aan de verplegers. En ook wij dansten!

Buiten was het even stil. Vermoeid keek de directeur naar binnen, teleurgesteld, dat het spel was afgelopen . . .

Maar na een korte pauze gaf Dr. Dahab een teken, dat we het spel nòg eenmaal zouden doen.

Daarna zijn we naar buiten gegaan — 't was een nog zomerse avond voor december. Daar had Adnan een klein kerstboompje met echte brandende kaarsjes als versiering zó geplaatst, dat alle zieken en oudjes het vanuit hun raam konden zien. Ze zongen, de kinderen, samen met ons.

En de engel Rafa danste naar de afdelingen met een bloem, een zakdoekje, een lekkernij voor allemaal!

Wij vergeten haar niet. Mocht ze nog eens een vredesengel worden temidden van haar volk! Ze heeft Dr. Dahab nog een goed Kerstfeest geschonken, hoewel hij enkele weken later een grotere heerlijkheid en vrede heeft gesmaakt, toen hij naar Gods huis werd opgeroepen.

Rafa is dan nu nog daarginds in Libanon, land van de onvrede. Maar het licht van de vrede schijnt nog in dat kleine ziekenhuis in de bergen en de woorden van de Vredevorst Jezus raken haar dagelijks aan.

